

Prof. BRANIMIR MARINKOVIĆ
dipl. ing. šum. (1911 – 2002)

Svib cvjeta. Drijen lista

Šum vrutaka jača.

Trak sunčev se blista

Na grani.

Jest! Proljet se vraća

Al jednako, ista

Ko lani,

Kroz sne što sam snio

Raj ljepši mi blisto

Sok novi sam htio

Da hrani

Moj život. – A cio

Svijet opet je isto

Što lani...

(“Ko lani” Vladimir Nazor)

Krajem mjeseca prosinca 2002. godine na domijenku i uobičajenom rastanku sa “Starom godinom” djelatnika i umirovljenika Uprave šuma Podružnice Split, najstariji član i doajen HŠD ogranak “Dalmacija” – Split dipl. ing. Heliodor Prelesnik reče: “... Naš umirovljenički skup HŠD je i ovom zgodom brojčano isti. Na dan 9. prosinca, napustio nas je i na žalost otišao – gdje za vazda gre se – naš najstariji član šumar i profesor *Branimir Marinković*, ali nam se pridružio umirovljenjem najmlađi *Porin*”.

Tužna je bila vijest i spoznaja da nas je u smiraj dana 9. prosinca napustio u umirovljeničkom domu na Zenti u Splitu, nadomak mora s čijeg doseže pogled obzoru, obrisima otoka Brača posljednjeg radnog mjesta, a još nešto dalje otoka Visa – korijenima obitelji štovanog kolege Branimira Marinkovića.

Prof. Branimir Marinković rođio se 9. rujna 1911. u mjestu Sveti Filip i Jakov nedaleko Biograda na moru, od oca Nikole Marinkovića, rođenog u SAD (Oregon-Astoria), a sina hrvatskih iseljenika u SAD iz Komiže (otok Vis) Jurja i Katice rođ. Petrić oboje iz Komiže. Majka prof. Marinkovića je Anka Kremenić s otoka Krka.

Prof. Marinković pohađao je Mješovitu pučku školu u mjestu Sveti Filip i Jakov koju završava

1923. godine. Gimnaziju upisuje u Splitu u Državnoj velikoj realci i maturira s vrlo dobrim uspjehom 1929. godine, ali sa slabijom ocjenom iz talijanskog jezika, poradi averzije prema tom jeziku, jer su mu talijanske vlasti oca Nikolu, učitelja, držale 2,5 godine u zarobljeništvu, radi prohrvatskog prosvjetiteljskog rada u zadarskom kraju. Otpušten je iz zarobljeništvu “Rapalskim ugovorom” 12. studenog 1920. godine, razmjenom kažnjenika Kraljevine SHS i pripadnika Italije, u vrijeme kada je Zadar pripojen Kraljevini Italiji.

Nakon mature upisuje Poljoprivredno-šumarski Fakultet u Zagrebu. Doba je to umjetno i nasilno stvorene države triju naroda, u kojoj zbog svojih nacionalnih uvjerenja i javnih izjašnjenja pripadnosti Hrvatskom narodu i svjetonazoru Rimokatoličke vjeroispovjesti, ne trpi optužbe i psihička zlostavljanja te napušta Zagreb i nastavlja studij u Zemunu, koji je tada bio u granicama Banovine Hrvatske. Diplomirao je 1934. god., no nije se mogao zaposliti u Hrvatskoj sve do 1936. godine i odlazi u Bosnu, u Sarajevo, radeći kao dnevničar u “ŠIPAD”-u. U Sušaku 1937. godine radi u Direkciji šuma kao pripravnik u Odsjeku za bujičarstvo Banovine Hrvatske, a 1938. god. zapošljava se u Splitu kao činovnik-pripravnik u Kraljev-

skoj Banskoj Upravi za Primorsku Banovinu.

Godine 1941. zbog vlastite egzistencije i obitelji prihvaća ponudu u tada okupiranom Splitu od Talijana u “Re prefetturi di Spalato” kao činovnik. No, ne miri se s talijanskom okupacijom Splita i u 1942. godine premiješta se u Markarsku (teritorijalno u NDH) u svojstvu vježbenika u Šumarsko-tehničkom uredu za uređenje bujica, a kasnije sve do 1945. godine službuje u Omišu kao šumarski pristav u Ministarstvu šuma i ruda – Odjel za šumarstvo, Ravnateljstvu šuma Omiš.

Tijekom 1945. god. uspijeva se uposliti u Oblasnom narodnom odboru za Dalmaciju u Odjelu za poljoprivredu i šumarstvo u Splitu, gdje radi na inventarizaciji šuma u Dalmaciji.

“Dekretom” 1948. godine premješten je u Šumariju Mljet, u Nacionalni park Mljet, gdje su u ona vremena “po kazni” premješteni nepodobni i nepoćudni šumari. Iste godine “dekretom” je premješten u Kotarski narodni odbor u Korčuli na poslove općinskog referenta za šumarstvo. Godine 1951. premješten je u Supetar, na otok Brač, najveći otok na Jadranu, kao upravitelj Šumarije. Nedugo zatim odlazi na mjesto referenta za šumarstvo u Kotarskom narodnom odboru. Uz redovite poslove na obnovi i

zaštiti šuma od 1951.–1955. godine, radio je i na zahtjevnim poslovima smolarenja u šumama crnog bora, koje su kasnije najvećim dijelom proglašene “Značajnim krajo-likom” Zakonom o zaštiti prirode (1976.) nazivom “Vidova gora na otoku Braču”, s površinom šuma od 1 880 ha od 400–778 m n m. Na toj koti (778 m) je i najviši vrh Jadranskih otoka kod kamenih ostataka crkvice Sv. Vid iz XIII. stoljeća, a po kojoj vrh i šire područje oko njega nosi ime Vidova Gora, s prelijepim pogledom na mjesto Bol i rt (plažu) “Zlatni rat” kod Bola.

U jesen 1955. godine postaje nastavnik-predavač u Srednjoj šumarskoj školi za krš u Splitu, gdje predaje nekoliko stručnih predmeta, a pet godina je uz nastavni rad bio i voditelj arboretuma kojega je brojnim i vrijednim vrstama osnovao 1949. godine dipl. ing. Boris Giperborejski, a prof. Marinković nastavlja s radom na održavanju i obogaćivanju biljnim vrstama tog živog školskog herbarija. S učenicima je obavljao praktične radove u rasadniku, ali i vodio terenske radove na pošumljivanju u okolici Splita te na otoku Visu.

Nakon dokinuća rada Srednje šumarske škole za krš u Splitu 1964. godine, ostaje bez posla. No, svojom širokom kulturnom naobrazbom, edukacijskim sposobnostima, znanjem, elokvencijom i iskustvom, te godine postaje nastavnik Srednje ugostiteljske škole, usudom baš u prostorima dokinute šumarske škole, a isto-

vremeno radi i kao nastavnik biologije na Srednjoj medicinskoj školi, također u Splitu. Kako mu osobna i izvorna fakultetska stručna sprema nije bila kompatibilna Zakonom o školstvu s nastavnim programima i usmjerenjima tih škola, započinje i završava uz rad studij kojim stječe i zvanje profesora te predaje odgovarajuće predmete na tim školama.

Godine 1969. imenovan je sudskim vještakom u šumarskoj struci za široko područje tadašnje općine Split. Tada je za potrebe vještačenja u hortikulturi napisao naputak “Procjena vrijednosti ukrasnog i drugog drveća i grmlja prilikom eksproprijacija” (časopis “HORTIKULTURA” br. 1 (1975.).

Umirovljen je na vlastiti zahtjev 1973. godine u 62. godini života.

Tradiciju prosvjetiteljske djelatnosti u obitelji Marinković nastavlja sin Svebor, koji životnim usudom stanuje s obitelji u Križevcima, mjestu osnivanja Gospodarskog-šumarskog učilišta 1860. godine, prvog šumarskog učilišta na tadašnjem Slavenskom Jugu, preteče današnjeg Šumarskog fakulteta u Zagrebu. Od dvoje unučadi jedan je profesor, te s pokojnim djedom Nikolom čini četiri naraštaja prosvjetiteljske djelatnosti. To dostatno govori o nazorima i kulturi unutar koje je živio kolega Marinković i u kojoj je djelovao.

Tijekom svog predanog rada u šumarstvu ostavio je svoj trajan trag u šumarskoj literaturi, struč-

noj pisanoj riječi i izričaju u raspravama, mišljenjima, prijedlozima, prosudbama, surađujući u stručnim popularnim časopisima, primjerice: Šumarski list, Priroda, Hortikultura i dr., te u dnevnom listu Slobodna Dalmacija. Tijekom nastavničkog rada napisao je nekoliko skripata: za zvanje lugara, iz zaštite šuma za učenike srednje šumarske škole, srednje ugostiteljske i medicinske škole. Prema podacima obitelji, bilo je oko 120 stručnih napisa i radova.

Uz stručni rad u šumarstvu i nastavničku djelatnost prof. Marinković bio je i gospodin, u svim segmentima života, kao i u trenucima političke stigmatizacije te u neobvezatnom druženju, udahnjujući u mlade ljude duh svoje inteligencije. Ostavio je svoj trag uputivši u život 400 tada mladih ljudi Srednje šumarske škole za krš u Splitu, darujući im temeljna znanja i spoznaje o specifičnom i nemjerljivom ljudskom i Božjem dobru – bogatstvu šuma, posebice iz svog predmeta zaštite šuma.

U našem oproštaju izrazili smo iskrenu sućut obitelji i štovateljima prof. Marinkovića, želeći da mu dragi Bog udijeli zasluženi mir nedaleko povijesnih kamenih ulomaka u Solinu “... od stoljeća sedmog tu Hrvati dišu...” i u okružju borovih šuma i lovrinačke čempresade u koje je ugradio svoje uvjerenje, svjetonazor, svoje znanje, rad i život.

Porin Schreiber, dipl. ing. šum.

Radovi prof. Branimira Marinkovića dipl. ing. šum.

- *Nekoliko mišljenja i prijedloga k pitanju amelioracije devastiranih makija u Dalmaciji. Šum. list 5, 1950., str.177–187 i br. 6, str.259–267.*
- *Problem propadanja česmne (Quereus ilex L.) u Dalmaciji. Šum. list 10–11. 1952.str. 403–408.*
- *Upotreba drva a brodograđevnom obrtu. Drvna industrija 7–8, Zagreb 1953., str.1–7.*
- *Nešto o smolarenju na otoku Braču, (odgovor na članak ing. M. Šimića). Šum. list 12, 1953., str. 527–530.*
- *Mnogostruka upotreba bagremovog drveta. Drvarski glasnik 15, 1955., str. 6–7 (M.M.M.)*
- *Prilog poznavanju biljke Opuntia Fikus indica Mill. Šum. list 1–2. 1955., str.42–44.*